

E. Banasikowski
24010255
1
Ppłk. Edmund Jerzy Banasikowski

Urodzony w Siedlcach 3-IV-1914r. Po promocji oficerskiej SPP /1935r./ w Ostrowi Mazowieckiej przydzielony do 23pp we Włodzimierzu Wołyńskim. W sierpniu 1939r w stopniu porucznika przeniesiony do Sandomierskiego Baonu Fortecznego Mikołów-płk. Pfeiffer dowódca. Tu застаје go wojna. Jako d-ca pododdziału /wieś Mokre/ bierze udział w obronie granicznej a później w walkach odwrotowych w grupie operacyjnej gen. Sadowskiego na szlaku Katowice, Kraków, Tarnobrzeg, Biłgoraj, Tomaszów Lubelski. Po kapitulacji dowódcy Armii Kraków /20 września/ uchyla się od pójścia do niewoli. Lawirując między armią niemiecką i wojskami sowieckimi idącymi ze wschodu, podchodzi pod Lublin gdzie rozwiązuje swój oddział.

Służba w Armii Krajowej

Na przełomie 1939/40 pracuje w konspiracji na terenie Siedlec. Wiosną 1940r zostaje wciągnięty do Wywiadu Ofenzywnego jako zastępca Placówki 'Zygmunt' via 'Kuba' Jakubianiec /Berlin/ i mjr.dypl. Michał Rybikowski /Sztokholm /.

W styczniu 1942r mianowany d-cą grupy 'Wachlarz' w trójkącie 'B' Połock-Witebsk-Newel kieruje dywersją na ważnych liniach zaopatrzenia frontu niemieckiego na wschodzie. Po zagładzie 'Wachlarza' przejęty przez Okręg AK Wilno, zostaje mianowany zastępcą d-cy Inspektoratu 'F' /późniejsze Zgrupowanie Nr. 3/. Bierze udział w natarciu na Wilno 7-go lipca 1944r. Po tragedii wileńskiej z resztką oddziałów przechodzi do Puszczy Grodzieńskiej. We wrześniu otoczony przez oddziały sowieckie przebija się przez wrogi pierścień i rozwiązuje swój oddział.

Po powrocie do Wilna pod koniec 1944r w ramach BIPu jest współredaktorem tajnego Biuletynu 'Na zew Ziemi Ojczyściej'.

Wiosną 1945r wchodzi w skład 5 osobowej delegacji polskiej, która wraz z aresztowanym 'Wilkiem' prowadziła rozmowy z władzami sowieckimi na temat unormalizowania stosunków polsko-sowieckich na Wileńszczyźnie. Po nieudanej konferencji i odmowie władz sowieckich zwolnienia 'Wilka' odrzuca rosyjskie propozycje współpracy z tworzącym się warszawskim reżymem za cenę wysokiego stanowiska i awansów wojskowych. Ucieka z Wilna do Warszawy a później w 1946r z Polski do Szwecji.

Po nawiązaniu kontaktów z Londynem zostaje tam zaproszony przez gen. Bora-Komorowskiego do zdania raportu z ostatniego aktu tragedii wileńskiej. Podczas pobytu w Londynie w 1947r bierze udział w Zjazdach SPK i Koła AK i zostaje wybranym do władz głównych obu organizacji.

Za walkę z okupantem odznaczony VM piątej klasy i innymi orderami. Używane pseudonimy: Jurek, Jeż.

Na jesieni 1950r opuszcza Szwecję i poprzez Kanadę w 1951 roku osiedla się wraz z rodziną na stałe w Milwaukee, gdzie z miejsca rzuca się w wir pracy społeczno-niepodległościowej.

Praca i udział w organizacjach polskich na emigracji:

1947-50 Członek Rady Głównej SPK - Londyn

1947-50 Członek Rady Naczelnej Koła AK - Londyn, ponownie od 1980r.

1947-50 Założyciel i prezes Oddziału SPK Szwecja

1952-55 Założyciel i prezes 1-go Koła SPK w USA w Milwaukee, ponownie sprawuje funkcję prezesa od 1981r.

W 1956r pobudza do życia miejscowy Kongres Polonii Amerykańskiej, od 1960r jest jego prezesem przez 17 lat. W 1977r zostaje prezesem honorowym Wydziału Stanowego KPA.

W 1990 r. mianowany w Dyrekcji KPA przewodniczącym Komitetu Pomocy Polakom w ZSSR.

W latach swej prezesury Wydziału Stanowego KPA, przyjaźni się z kongresmanem Klemensem Zabłockim, współpracując z nim blisko na odcinku spraw polskich i utrzymania podstaw finansowych Rozgłośni Polskiej RWE.

Dzięki jego inicjatywie i wysiłkom zostaje powołany do życia w Milwaukee w latach 60-ych Komitet Ujarzmionych Narodów, a w 1966r zorganizowany na szeroką skalę obchód Millenium Polski z wydaniem pięknego pamiętnika oraz znaczka pocztowego przez Amerykę, w 1970r ufundowano pierwsze Chopina i uroczyste przekazano Performing Arts Center, w 1973r urządzono obchód 500-cia urodzin Kopernika a w 1973 Bicentennial Program.

Banasikowski stojąc niezachwianie w gronie ludzi niezłomnych na odcinku niepodległościowym, bierze od długich lat czynny udział w pracach Krajowej Rady Dyrekcji KPA, Radzie Studium Spraw Polskich a od 1983r w Radzie Narodowej Rządu Polskiego w Londynie.

Jako Prezes Koła SPK Milwaukee czuwa nad poziomem niepodległościowego programu radiowego prowadzonego przez Kombatantów w Milwaukee od 1953r.

W drugiej połowie 1988r nakładem paryskich 'Spotkań' wyszła z druku książka Edmunda Banasikowskiego p.t. 'Na zew Ziemi Wileńskiej'. Poza pozytywnymi recenzjami prasowymi Radio Wolnej Europy w Monachium czytało treść książki, przyjętej w Polsce z dużym zainteresowaniem i życzliwością.

W dniu 5-go kwietnia 1989r Jury Związku Polskich Pisarzy w Londynie uznało pracę Banasikowskiego za najlepszą książkę roku 1988, przyznając mu nagrodę £ 400. Wręczenie nagrody autorowi nastąpiło 19-go września w POSKu w Londynie.

Wyrazy uznania.

Za zasługi w pracy społecznej i niepodległościowej Banasikowski otrzymuje wiele odznaczeń, między innymi Order Odrodzenia Polski Krzyża Kawalerskiego /1975r/ a później w 1989r na Zjeździe polskich działaczy niepodległościowych w Wildwood New Jersey zostaje udekorowany za prace literacko-niepodległościowe przez ministra ś.p. dr. Zbigniewa Scholtza Krzyżem Oficerskim Odrodzenia Polski. + Złoty Medal Skarbu Narodowego -

Za swój wkład pracy na polu kombatantkim otrzymuje Złoty Krzyż Polski Walczącej. Również uchwałą odnośnej Kapituły z dnia 15 stycznia 1979r dostaje Gwiazdzisty krzyż Polski Walczącej w ramach nielicznej grupy wyróżnionych za zasługi położone dla niepodległości Polski na polu społecznym i politycznym.

Za nieprzerwanie wierną służbę jest nagrodzony licznymi dyplomami oraz honorową plakietą Władz Głównych KPA /1979r - prezes Mażewski/

W 40-lecie swej pracy na uchodźstwie /1947-1987/ na rzecz wolności i niepodległości Polski otrzymuje w 1988r z Watykanu dyplom w języku angielskim z wyrazami uznania i błogosławieństwa Ojca Sw. Jana Pawła II.

Awans.

Zarządzeniem Prezydenta R.P. z dnia 10-go listopada 1990 r. awansowany do stopnia podpułkownika. / Min. Spraw Wojs. - gen. bryg. Jerzy P. Morawicz - Londyn. 11 listopada 1990r./